

**Ontwerp**

**Beleidskader Jeugdzorg 2009 – 2012**

**Stadsgewest Haaglanden**

CONCEPT JULI 2008

|                                                 |      |
|-------------------------------------------------|------|
| Inhoudsopgave:                                  | blz. |
| 1. Inleiding                                    | 3    |
| 2. Terugblik Beleidskader Jeugdzorg 2005 – 2008 | 5    |
| 3. Ambities en doelen beleidskader 2009 – 2012  | 9    |
| 4. Financiën                                    | 16   |
| 5. Bijlage                                      | 19   |

## 1. Inleiding

Op 1 januari 2005 is de Wet op de Jeugdzorg van kracht geworden. In deze wet staat een planningcyclus opgenomen, die erin voorziet dat de provincies en de drie grootstedelijke gebieden elke vier jaar een beleidskader jeugdzorg vaststellen. De eerste cyclus van 4 jaar (2005 tot en met 2008) is inmiddels nagenoeg voorbij. Het voorliggende beleidskader jeugdzorg beslaat de periode van 2009 tot en met 2012.

Naast specifieke regionale ambities en doelen ligt er ook een belangrijke relatie met het nieuwe rijksbeleidskader voor de periode tot en met 2012. Dit beleidskader voor de periode 2009 – 2012 is gebaseerd op het meerjaren beleidsplan van het ministerie van Jeugd & Gezin: "Alle kansen voor alle kinderen". Centrale thema's uit het landelijke beleidskader komen terug in het stadsgewestelijke beleidskader. Het gaat daarbij om de invoering van Centra voor Jeugd en Gezin en de verbinding met de jeugdzorg, de verwijstindex risicojongeren, het terugbrengen van de doorloop- en wachttijden, intensivering van de preventieve aanpak kindermishandeling, verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van de gezinsvoogdij en de jeugdreclassering. In het Stadsgewestelijk beleidskader komen deze thema's nadrukkelijk terug.

In de aanloop naar het 'ontwerp beleidskader 2009 – 2012' zijn al in een vroeg stadium de direct bij de jeugdzorg in Haaglanden betrokken instellingen en gemeenten betrokken. Met name de instellingen hebben een aantal punten ingebracht die nadrukkelijk meegenomen zijn in dit beleidskader; de dienstverlenende functie van de jeugdzorg richting vindplaatsen en preventieve voorzieningen; het zoveel mogelijk dicht bij de jeugdige en in de context van de jeugdige uitvoeren van de zorg; de aanpak van de wachtlijsten als 'drang' benutten om op operationeel niveau samen te werken; de spanning tussen het effectdenken en de praktijk van hulpverlening en de processen goed afstemmen op wat nodig is (selectieve inzet). Voor een beknopte weergave van de naar voren gebrachte punten, zie bijlage 1.

Naast deze beleidsmatige punten zal de focus komende jaren met name ook gericht zijn op de introductie van een nieuwe financieringssystematiek in de jeugdzorg. De invoering hiervan gaat gepaard met een wetswijziging. Zo worden duur en aard van de hulpverlening uit het indicatiebesluit geschrapt.

Op basis van een raming van de verwachte vraag naar jeugdzorg door het Sociaal Cultureel Planbureau wordt geadviseerd over het vast te stellen macrobudget voor de jeugdzorg, als ook de verdeling van dit budget over de 15 provincies/stedelijke regio's.

De nieuwe systematiek betekent – ook in verband met het globale karakter van de indicatiestelling – meer ruimte voor afspraken tussen het Stadsgewest en de aanbieders van zorg over omvang en duur van de zorg. Ook worden de beide doeluitkeringen samengevoegd tot 1 doeluitkering, dit maakt het mogelijk om tot een zo doelmatig mogelijke verdeling van de middelen over de verschillende jeugdzorgactiviteiten te komen. Voorzien is dat de provincies en stedelijke regio's de mogelijkheid krijgen gemeenten een aanwijzing te geven in geval de inzet op het preventieve jeugdbeleid tekort schiet.

Hoewel het streven is gericht op invoering van de nieuwe systematiek in 2009 zal dit naar verwachting in volle omvang pas in 2010 kunnen worden gerealiseerd.

In relatie tot de noodzaak om het stelsel financieel beheersbaar te houden zal de komende periode ook volop aandacht moeten worden geschonken aan verbetering van de doelmatigheid en effectiviteit. De verbetertrajecten die in de jeugdzorg in gang zijn gezet dragen bij aan een doelmatige en effectieve jeugdzorg, waarbij met gelijke middelen meer jeugdigen geholpen kunnen worden. Maar dan moet die hulp ook wel effectief zijn in de zin dat cliënten na verloop van tijd niet opnieuw voor de deur staan.

Belangrijk knelpunt in de jeugdzorg blijft de wachtlijstproblematiek. Een oorzaak is de autonome groei van de vraag naar jeugdzorg en de daarbij achterblijvende financiering om die groei adequaat op te vangen, ondanks dat afgelopen jaren het 'handig' organiseren en de verkorting van hulpverleningsduur de opnamecapaciteit sterk vergroot heeft. Het Stadsgewest heeft als ambitie voor de volgende periode geformuleerd, dat iedere jeugdige met een aanspraak op jeugdzorg deze binnen een redelijke termijn ook tot gelding kan brengen.

Voordat wordt overgegaan tot de beschrijving van de ambities voor de komende periode wordt eerst ingegaan op de resultaten die voorgaande jaren zijn bereikt.

## **2. Terugblik Beleidskader Jeugdzorg 2005 - 2008**

In het beleidskader Jeugdzorg Haaglanden 2005 – 2008 zijn ambities geformuleerd voor de jeugdzorg in Haaglanden; deze zijn gekoppeld aan de afstemming tussen de regionale jeugdzorg en de lokale jeugdzorg, Bureau Jeugdzorg en de geïndiceerde jeugdzorg. De vraag is wat daarvan is waargemaakt.

In 2004 heerste een optimistische stemming; de Wet zou na uitstel van een jaar op 1 januari 2005 ingevoerd worden en provincies/stedelijke regio's en instellingen stonden in de startblokken om uitvoering aan de Wet te geven. Maar ook moesten voor een belangrijk deel de voorwaarden gerealiseerd worden voor een werking van het stelsel. Tegelijkertijd werd als vervolg op de discussie in het parlement over de Wet op de jeugdzorg al een aantal trajecten ingezet die a.h.w. de scepsis over de nieuwe Wet uitdrukten.

Dit is afgelopen jaren het gesternte geweest waaronder de jeugdzorg is uitgevoerd. Doorgaan met de Wet en de uitvoering, maar tegelijkertijd twijfel en de organisatie van zijbewegingen. Dit zien we duidelijk terug in de politieke twijfel over de Wet en de uitvoering daarvan en de over elkaar heen buitende verbeteringstrajecten, alsook de bewegingen onderwater die het stelsel verder onder druk zetten.

Het optimisme is in zekere zin omgeslagen in gevoelens van pessimisme; het stelsel zou niet werken, cliënten zijn eerder slachtoffer van het stelsel, dan dat ze geholpen worden, een ondoordringbare bureaucratie is gecreëerd, goedbetaalde managers hebben de jeugdzorg overgenomen en het moet toch eigenlijk helemaal anders: met het CJG als *big escape*. De stemming lijkt omgeslagen en wantrouwen heeft de overhand gekregen; regelmatig wordt met negatieve berichtgeving en politieke one-liners geknaagd aan de legitimiteit van de huidige jeugdzorg.

Maar de ervaringen in Haaglanden afgelopen jaren rechtvaardigen een positief geluid. Terugkijkend op bijna 4 jaar uitvoering van de Wet op de jeugdzorg in Haaglanden is de conclusie dat de jeugdzorg er stevig staat en dat er veel vooruitgang geboekt is. Dat neemt niet weg dat een aantal ambities nog onvoldoende vervuld is. Maar de afgelopen jaren zijn ook teveel gekenmerkt door ongeduld en een overspannen verwachting ten aanzien van de het veranderings- en opnamevermogen van de sector, met name Bureau Jeugdzorg. Stadsgewestelijk, instellingen en gemeenten in Haaglanden hebben afgelopen jaren ook hun respectievelijke rollen moeten vinden in het nieuwe bestel.

### **2.1. Afstemming tussen regionale jeugdzorg en lokale jeugdzorg**

#### *Ambitie*

Met de gemeenten zijn afspraken gemaakt over de participatie van Bureau jeugdzorg in de lokale zorgstructuur en wel zodanig, dat in potentie alle jeugdigen via de lokale zorgstructuur in het bereik zijn van Bureau Jeugdzorg. De participatie van Bureau Jeugdzorg dient selectief te zijn en betaalbaar.

#### *Resultaat*

De inzet vanuit het stadsgewest om de lokale zorgstructuur te verbinden met de regionale jeugdzorg valt in twee onderdelen uiteen. De aansluitingsprojecten zijn bedoeld om de voorwaarden te realiseren voor een goede aansluiting. Daarbij gaat het voornamelijk om het stimuleren van gemeenten en 'voorzittende voorzieningen' om de lokale zorginfrastructuur te ontwikkelen. De steunfunctieorganisaties hebben de gemeenten in dit belangrijke proces ondersteund. Daarnaast is de afgelopen jaren expliciet gemaakt op welke wijze Bureau jeugdzorg concreet invulling geeft aan zijn aansluitingstaken in de gemeenten in het Stadsgewest.

In 2005 sloot Bureau Jeugdzorg aan bij zo'n 270 netwerken in de regio. Daarbij bleken grote verschillen te bestaan in aantal en soort netwerken per gemeente. Screening op relevantie van deze netwerken heeft erin geresulteerd, dat Bureau Jeugdzorg aansluiting heeft gevonden met de lokale zorgstructuur door te participeren in 180 zogenoemde kernnetwerken<sup>1</sup>. In deze netwerken voert Bureau Jeugdzorg de taken consultatie, voorlichting, reageren op signalen van derden en doorgeleiding naar geïndiceerde jeugdzorg uit. Op jaarbasis vinden momenteel ongeveer 1.200 doorgeleidingen vanuit de netwerken naar Bureau Jeugdzorg plaats en wordt ruim 900 keer gereageerd op signalen van derden.

De in Haaglanden tot stand gebrachte verbinding tussen Bureau Jeugdzorg en de preventieve lokale zorg vormt een goede basis voor de ontwikkeling van Centra voor Jeugd en Gezin.

## **2.2. Bureau Jeugdzorg**

### *Ambitie*

Voor BJZ zijn in de eerste 4-jaarscyclus uiteenlopende ambities geformuleerd.

Als belangrijkste ambities zijn gesteld, dat BJZ Haaglanden (als nieuw opgezette organisatie) functioneert volgens de wettelijke eisen, onnodige bureaucratie wordt vermeden, geen wachtlijsten bij BJZ bestaan, de maximale doorlooptijden niet worden overschreden, cliënten, verwijzers en opnemers van cliënten tevreden zijn over de dienstverlening, GGZ deskundigheid is geïntegreerd in het indicatiestellingproces, de inzet van casemanagement voor iedere cliënt met een indicatiebesluit. Voorts moet BJZ zorg dragen voor voldoende contactmomenten met jeugdigen die onder toezicht geplaatst zijn en werkt het in dit verband nauw samen met de Raad voor de Kinderbescherming. Voor jongeren die met het strafrecht in aanraking zijn gekomen geldt, dat de mogelijkheden van geïndiceerde jeugdzorg als vast onderdeel betrokken worden. De JR moet als het ware een brug slaan tussen jeugdstrafrecht en hulpverlening.

### *Resultaat*

Deze ambities zijn in de afgelopen beleidsperiode voor een deel waargemaakt. BJZ functioneert conform de wettelijke eisen. Het landelijk opgestelde referentiewerkmodel, waarin het primaire proces bij de vrijwillige functies in de jeugdzorg is beschreven, is in de afgelopen jaren geleidelijk ingevoerd op de in de regio werkzame deelvestedingen van Bureau Jeugdzorg. Daarmee is bewerkstelligd, dat uniform gewerkt wordt op deze vestigingen.

Op het punt van snelheid in het indicatiestellingproces, het terugdringen van onnodige procedures en het doorbreken van de dominante chronologische procesgang – i.p.v. een parallelle procesgang – is nog de nodige winst te behalen. In dat verband moet genoemd worden dat de groei in de behoefte aan jeugdzorg het Bureau Jeugdzorg de afgelopen jaren sterk onder druk heeft gehouden.

In beginsel bestaan bij Bureau Jeugdzorg op dit moment geen wachtlijsten, die tot verontrusting leiden. Wel is er af en toe sprake van onvoldoende vermogen om incidentele pieken in de instroom op te kunnen vangen bijvoorbeeld bij de toegang of AMK, die tijdelijk tot een te lange wachttijd kunnen leiden. Afgelopen jaren worden gekenmerkt door grote groei van het personeelsbestand. Het aantrekken van personeel, de grote uitstroom, het inwerken en opleiden van nieuw personeel heeft een negatief effect gehad op prestaties van het Bureau Jeugdzorg Haaglanden in de zin van wacht- en doorlooptijden. Desalniettemin ligt de gemiddelde doorlooptijd bij Bureau Jeugdzorg met 61 dagen maar iets boven de stadsgewestelijke streefnorm van 56 dagen.

---

<sup>1</sup> Kernnetwerken zijn casuïstiekgerichte netwerken rond de leeftijden 0-4, 4-12 (of 0-12), het voortgezet onderwijs en rond niet schoolgaande jeugd.

De samenwerking met de jeugd-GGZ (de Jutters en de GZZ Delfland) is in de Haagse regio niet nieuw, maar is met de inwerkingtreding van de Wet op de jeugdzorg geïntensiveerd. Bureau Jeugdzorg heeft met de jeugd-GGZ een samenwerkingsconvenant afgesloten waarin ook is neergelegd dat personeel van de jeugd-GGZ gedetacheerd is bij Bureau Jeugdzorg voor het verzorgen van de intake van cliënten met een indicatie jeugd-GGZ en het verzorgen van indicatiediagnostiek. GGZ-deskundigheid ten behoeve van de indicatiestelling is daarmee binnen bereik van BJZ Haaglanden gebracht.

Iedere cliënt van Bureau jeugdzorg met een jeugdzorgindicatie (uitgezonderd de PGB-indicaties) ontvangt ook casemanagement. De inzet daarbij kan afhankelijk van de cliënt en de zorgaanbieder variëren. Vaste momenten daarbinnen zijn evenwel de overdracht van de cliënt naar de zorgaanbieder en de evaluatie na afloop van de zorg. Bureau jeugdzorg is tot nu toe nog onvoldoende in staat geweest om een duidelijk profiel te formuleren voor casemanagement.

De invoering van het Deltaplan gezinsvoogdij wordt in 2008 voltooid. Elke gezinsvoogd is dan geschoold in de nieuwe Deltamethodiek en heeft een caseload van 1 op 15. De administratieve last van de gezinsvoogd is dan eveneens aanzienlijk teruggebracht. Daarmee zal de contacttijd van de gezinsvoogd met de cliënt aanzienlijk worden verhoogd. Nog in 2008 wordt in de JB-keten de doorlooptijd aanzienlijk verkort door processen gelijktijdig te laten verlopen in plaats van volgtijdelijk. De samenwerking met de Raad voor de kindbescherming is daartoe geïntensiveerd.

Nog te weinig is de Jeugdreclassering de schakel tussen jeugdstrafrecht en jeugdzorgketen gebleken; In 2008 zal het stadsgewest het beleid voor wat betreft de rol van de jeugdreclassering in overleg met BJZ nader specificeren en uitschrijven opdat de JR alsnog de ambitie waarmaakt om deze schakelfunctie te vervullen.

Bureau Jeugdzorg zal in de loop van 2008 voor wat betreft de Toegang HKZ gecertificeerd zijn. Het certificeringschema voor de overige werksoorten is nog in ontwikkeling; naar verwachting is dat schema in het najaar van 2008 gereed.

### **2.3. Geïndiceerde jeugdzorg**

#### *Ambitie*

De instellingen beschikken over een voldoende en passend aanbod, dat gevarieerd, effectief en flexibel inzetbaar is en met andere hulpvormen kan worden verbonden. Met de zorg wordt aangevangen na afgifte van het indicatiebesluit. De cliënt wordt actief betrokken bij de zorgverlening en ervaart deze als passend, ongebroken en effectief. Zorgaanbod van gesubsidieerde jeugdzorginstellingen en de instellingen voor jeugd-GGZ en de organisatie van dat aanbod sluiten goed op elkaar aan. Tussen jeugd-GGZ, de gesubsidieerde jeugdzorg, de LVG zorg en de jeugdbescherming is een zodanige afstemming gerealiseerd, dat een gezamenlijke en geïntegreerde inzet op casusniveau gegarandeerd is. De instellingen voor gesubsidieerde jeugdzorg beschikken over een erkend kwaliteitscertificaat.

#### *Resultaat*

De fusie tussen de jeugdzorginstellingen per 1 januari 2003 en daarmee de vorming van Jeugdformaat heeft de kwaliteit en ook de kwantiteit van het jeugdzorgaanbod in Haaglanden sterk verbeterd. Anno 2008 is er een gevarieerd aanbod met een groot bereik. Jeugdformaat heeft sterk ingezet op vernieuwing door ombouw van capaciteit tot gezinshuizen, programmatisch aanbod binnen het (speciaal) onderwijs en gezamenlijke huisvesting van ambulante teams en de Toegang van Bureau Jeugdzorg. De wachttijden voor de start van de hulp zijn ondanks de groeiende vraag sterk teruggebracht. Ook de doorlooptijden zijn teruggebracht.

De hulpverlening vindt planmatig en doelgericht plaats. Binnenkort zal ook de effectiviteit van het aanbod in kaart gebracht zijn. Jeugdformaat heeft de spreiding van zijn voorzieningen over de regio voor een belangrijk deel gerealiseerd.

Door Jeugdformaat is de afgelopen periode sterk ingezet op samenwerking met J-GGZ en J-LVG. Dit heeft o.a. geresulteerd in een voorziening voor gesloten jeugdzorg en in geïntegreerde zorgtrajecten.

Het Leger des Heils (Vliet en Burgh) is in 2006 als zelfstandige aanbieder erkent. Ingezet is op reorganisatie en heldere profilering van de voorziening. Dit proces is nog niet afgerond maar heeft al de nodige resultaten opgeleverd in de vorm van betere samenwerking en afstemming, en een betere benutting van de crisisopvang.

Het Leger des Heils heeft een voorziening voor (dreigende) thuisloze jongeren en jongvolwassenen gerealiseerd. Deels gaat het om een jeugdzorgvoorziening. Op dit moment draait deze voorziening voor wat betreft het jeugdzorgdeel nog niet optimaal.

Zowel het Leger des Heils als Jeugdformaat zijn met ingang van 2008 HKZ gecertificeerd.

### **3. Ambities en doelen beleidskader 2009 – 2012**

#### *Inhoudelijke beleidsprioriteiten*

#### **3.1. Zorg om de jeugdige en veiligheid voor iedere jeugdige**

##### *Ambitie*

*In het Stadsgewest Haaglanden staat de jeugdige centraal in de jeugdzorg; de jeugdzorg doet er alles aan om de verstoorde situatie of ontwikkeling van de jeugdige te normaliseren. Jeugdigen die opgroeien in een situatie die gekenmerkt wordt door geweld, dreiging, vernedering, misbruik en verwaarlozing worden met voorrang na signalering direct in bescherming en zorg gebracht.*

##### *Doelstelling*

*In het kader van veiligheid voor iedere jeugdige streeft het stadsgewest naar:*

- sterk verkorte doorlooptijden in de jeugdbeschermingsketen. Ingaande 2010 moeten nieuwe werkwijze en nieuwe normtijden in 75 % van alle beschermingszaken worden toegepast en gehaald.*
- het bijdragen aan implementatie van een sluitende aanpak kindermishandeling uiterlijk in 2011 in de regio Haaglanden (RAAK methodiek);*
- het bijdragen aan een uniforme werkwijze invoering Wet tijdelijk huisverbod mede in relatie tot de zorgmeldingen bij BJZ van de politie;*

##### *Toelichting*

Als blijkt dat vrijwillige hulp niet voldoende is om de bedreigende situatie voor jeugdigen weg te nemen dan moet niet worden geaarzeld om door te pakken en hulpverlening in justitieel kader af te dwingen. De gronden voor ondertoezichtstelling zullen wettelijk worden versoepeld zodat straks eerder een OTS maatregel kan worden uitgesproken.

In 2008 is gestart met een pilot in Haaglanden gericht op verkorting van de doorlooptijd door onder meer een nieuwe werkwijze met als kern de invoering van casusoverleg jeugdbescherming tussen BJZ en de Raad voor de Kinderbescherming. Waar nodig en mogelijk wordt in de nieuwe werkwijze zoveel mogelijk gelijktijdig gewerkt en elkaars activiteiten benut. In het casusoverleg worden daarover afspraken gemaakt. Doel is (landelijk) om ingaande 2010 de verkorte normtijden in 75 % van de beschermingszaken te halen.

Landelijk, regionaal en gemeentelijk wordt krachtig ingezet op voorkomen en stoppen van kindermishandeling. Het gaat daarbij om de invoering van de RAAK-methodiek. Vier kerndoelen kunnen worden onderscheiden: het voorkomen van kindermishandeling, de signalering van kindermishandeling, het stoppen van kindermishandeling en het beperken van de schadelijke gevolgen van kindermishandeling. Deze inzet is in het voorjaar van 2008 neergelegd in een actieverklaring van het ministerie van Jeugd en Gezin, de centrumgemeenten huiselijk geweld en de provincies/drie grootstedelijke regio's. Hoewel de regierol bij de aanpak van kindermishandeling ligt bij de centrumgemeenten huiselijk geweld (Den Haag en Delft) is regionale afstemming, gelet op organisatiegraad van veel van de betrokken organisaties (waaronder de jeugdzorg), gewenst. Dit geldt eveneens voor de activiteiten verband houdende met de invoering en uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod. Bij een huisverbod voor de pleger van geweld dient direct hulpverlening aan de slachtoffers waaronder kinderen direct op gang gebracht te worden.

Een stuurgroep Wet tijdelijk huisverbod (met daarin ook de portefeuillehouder jeugdzorg van het Stadsgewest) is medio 2008 ingesteld om een dergelijke werkwijze te stimuleren.

### **3.2. Zorg voor criminele jongeren**

#### *Ambitie*

*Jongeren met een strafrechterlijke maatregel krijgen in Haaglanden de zorg en ondersteuning die nodig is om uit te groeien tot een zelfstandig functionerende en maatschappelijk geïntegreerde volwassenen.*

#### *Doelstelling*

*De jeugdreclassering werkt mee aan:*

- terugdringing van het recidive percentage (25 % in 2012) door verlenen van nazorg iedere jeugdige die op strafrechtelijke titel een JJI binnenkomt;*
- invoering Wet gedragsbeïnvloedende maatregel;*
- het verbinden van de jeugdstrafrechtketen aan de jeugdzorgketen.*

#### *Toelichting*

Eén van de speerpunten van het kabinetsbeleid is de aanpak van de jeugdcriminaliteit en de recidive onder jongeren. Gelet op de gewenste samenhang en integrale aanpak wordt vanuit Justitie (als eerstverantwoordelijke voor de aanpak van jeugdcriminaliteit) bij de inzet van maatregelen intensieve afstemming en samenwerking voorgestaan met het programmaministerie van Jeugd en Gezin.

Deze afstemming betekent dat verbindingen noodzakelijk zijn tussen de gemeentelijke (jeugd)zorg keten (met CJG en ZAT in het centrum), de stadsgewestelijke jeugdzorgketen, inclusief de Jeugd-GGZ en de jeugdstrafrechtketen. Het betrekken van partners buiten de jeugdstrafrechtketen bij de aanpak van jeugdcriminaliteit is noodzakelijk om het beleid effectief te laten zijn. De ervaring heeft geleerd dat beleid uitsluitend gericht op strenger straffen niet leidt tot vermindering van de jeugdcriminaliteit en tot vermindering van recidive. Medio 2008 heeft het Stadsgewest de positie van de jeugdreclassering binnen de jeugdzorgketen nader in beeld gebracht en het beleid aangescherpt.

De aanpak van jeugdcriminaliteit is in een nieuw landelijk programma ondergebracht (als opvolger van het programma Jeugd Terecht), waarbij uitvoeringsorganisaties een centrale rol krijgen. In dit nieuwe programma zal ingezet worden op voorkomen van jeugdcriminaliteit en vooral ook op het terugbrengen van de recidive<sup>2</sup>. Het kabinet heeft als doelstelling geformuleerd terugdringing van de jeugdcriminaliteit met 25 % in 2012 ten opzichte van de cijfers 2002. Het voorgaande benadrukt ook het belang van vergroting van de effectiviteit van de interventies; in 2010 moeten voldoende effectieve gedragsinterventies beschikbaar zijn.

Ook in het nieuwe programma aanpak jeugdcriminaliteit ligt de nadruk op een persoonsgerichte aanpak. De per 1 januari 2008 in werking getreden wet gedragsbeïnvloeding jeugdigen moet hieraan bijdragen. Deze wet biedt de rechter de mogelijkheid om alle jeugdsancties met elkaar te combineren en voegt aan die mogelijkheid een nieuwe maatregel toe: de gedragsbeïnvloedende maatregel, een vorm van opgelegde jeugdzorg. De jeugdreclassering is betrokken bij de uitvoering van de gedragsbeïnvloedende maatregel door begeleiding van de cliënt. Het Stadsgewest zal in dat verband de zorgaanbieders verzoeken geschikte trajecten te ontwikkelen en aan te bieden. Het gaat hierbij naar verwachting voornamelijk om een beperkt aantal jeugdigen.

---

<sup>2</sup> Thans recidiveert 38 % van alle strafrechtelijke jongeren en 56 % bij ex-JJI binnen 2 jaar en 78% van jongeren die in JJI verbleven recidiveert binnen 7 jaar.

Het bieden van goede nazorg is één van de pijlers van de nieuwe aanpak en wordt als essentieel sluitstuk van een sanctie gezien. Intensieve begeleiding bij de terugkeer in de maatschappij is van groot belang om tot vermindering van recidive te komen. Goede nazorg houdt in een op maat afgestemd re-integratietraject, waarbij de inzet van gemeentelijke voorzieningen (huisvesting, werk, school, vrije tijdsbesteding) onontbeerlijk is. Daartoe zijn landelijk in VNG verband afspraken gemaakt.

Er is een verantwoordelijkheidskader Nazorg jeugd opgesteld; met elkaar zorgen de partijen (de JJI's, Bureau Jeugdzorg/jeugdreclassering, Volwassenenreclassering, Raad voor de Kinderbescherming, het Openbaar Ministerie en de gemeenten) voor een sluitende aanpak rond nazorg.

Doelstelling is om vanaf medio 2008 alle jongeren, die een justitiële inrichting na een strafrechtelijk verblijf verlaten een passende vorm van nazorg te bieden.

Met de partners in de jeugdzorgketen en de strafrechtsketen streeft het Stadsgewest naar realisering van de doelen die landelijk vastgesteld zijn. De jeugdreclassering is daarbij het primaire aangrijppunt.

### **3.3. Zorg voor jongeren met ernstige gedragsstoornissen**

#### *Ambitie*

*Jeugdigen uit Haaglanden die met ernstige gedragsstoornissen kampen of aan ernstige bedreiging blootstaan kunnen in de eigen regio gesloten opgevangen en behandeld worden.*

#### *Doelstelling*

*In 2011 is er voldoende capaciteit gesloten jeugdzorg in combinatie met J-GGZ zorg en J-LVG zorg beschikbaar om jeugdigen met ernstige gedragsstoornissen of jeugdigen die bloot staan aan ernstige bedreiging af te screenen en op te vangen, te behandelen en in combinatie met niet-gesloten zorg terug te brengen in een ongedwongen leefsituatie.*

#### *Toelichting*

In 2006 is door Jeugdformaat en de Jutters gestart met de ontwikkeling van een geïntegreerde voorziening voor gesloten jeugdzorg. Medio 2008 draait deze voorziening op volle capaciteit. Tevens zijn plannen ontwikkeld voor een tweede voorziening in Leidschendam-Voorburg in samenwerking met Ipse-de Bruggen (Licht Verstandelijk Gehandicaptenzorg voor jeugdigen). Per 1 januari 2008 is de financiering en ontwikkeling van de gesloten jeugdzorg neergelegd bij het ministerie van Jeugd en Gezin. Het is de bedoeling dat de gesloten jeugdzorg met ingang van 2012 weer overgedragen wordt aan de provincies en de drie stedelijke regio's, waaronder Haaglanden.

Het Stadsgewest zet in op een goede verbinding tussen de gesloten jeugdzorg, het regionale jeugdzorgcircuit en de gemeentelijke instanties. Flankerende zorg, nazorg, maar ook inzet op voorkomen dat gesloten jeugdzorg nodig is worden als onderdeel van de regionale jeugdzorg gekoppeld aan de gesloten voorziening. Deze inzet zal hoofdzakelijk via Jeugdformaat – als participant in de gesloten voorziening – lopen. Komende jaren zal nauwlettend gevolgd worden of de capaciteit gesloten jeugdzorg voldoende is – uitgaande van de verwachting dat hoofdzakelijk jongeren uit Haaglanden in de voorziening geplaatst worden. In verband met gerichtheid op specifieke problematiek is een goede afstemming met de Zuid Hollandse gesloten jeugdzorg van belang. Bezien zal worden of een gemeenschappelijke instroom/verdeelpunt voor de provincie Zuid Holland, stadsregio Rotterdam en Stadsgewest Haaglanden gerealiseerd kan worden.

### **3.4. Zorg harmoniseren**

#### *Ambitie*

*Vanuit het beginsel '1 kind of gezin - 1 plan' kenmerkt de zorg voor en rond jeugdigen zich in Haaglanden door samenhang en continuïteit en effectiviteit.*

#### *Doelstelling*

*In 2012 zijn de preventieve jeugdzorg, de Stadsgewestelijke jeugdzorg, Jeugd-GGZ en Jeugd-LVG zodanig met elkaar verknoopt dat voor ieder kind of gezin met een hulpvraag het aanbod op maat gesneden wordt en in de praktijk door de jeugdige en/of ouders als één geheel wordt ervaren. Er wordt gewerkt met 'bewezen' effectieve zorg(-programma's).*

#### *Toelichting*

Een kwetsbaar punt van de jeugdzorg is de samenhang tussen activiteiten, instellingen, disciplines, en sectoren. De incidenten die de laatste jaren voorgevallen zijn, tonen dat ook duidelijk. Zeker in ingewikkelde en veelal ook risicovolle zaken kan onvoldoende afstemming en samenhang tot complicaties en erger leiden. Bovendien komt langs elkaar heen werken de doelmatigheid en effectiviteit van de jeugdzorg niet ten goede. De jeugdzorg in brede zin is een gefragmenteerd veld wat betreft wetgeving, financiering, kwaliteitseisen, deskundigheid etc. Het is de kunst en de uitdaging om in de praktijk van de zorg deze fragmentatie op te heffen. In Haaglanden wordt actief gewerkt aan samenhang, zowel tussen de sectoren en instellingen als tussen het gemeentelijk en het stadsgewestelijk domein. Gezamenlijke programma's, gebruik maken van elkaars activiteiten en deskundigheden, parallel werken etc. dienen te leiden tot continuïteit in de zorgverlening, betrokkenheid vanuit verschillende disciplines en maatwerk. Het kind of de jongere centraal stellen en inzetten wat nodig is. Dit vraagt zeker in ingewikkelde situaties om coördinatie en 'gezag' om samenwerking en het samengestelde aanbod te organiseren en de uitvoering te bewaken. In geval het om jeugdbescherming of geïndiceerde jeugdzorg gaat valt deze taak Bureau Jeugdzorg of de zorgaanbieder toe. Het Stadsgewest wil komende jaren krachtig regie voeren op het ontwikkelen van integraliteit en samenhang in de zorg. Met een projectmatige aanpak wordt de ontwikkeling van de functie zorgcoördinatie en de afspraken die nodig zijn voor een goede uitvoering in de praktijk opgepakt. De instellingen worden gestimuleerd om hun programma's met elkaar te verbinden.

### **3.5. Naar een jeugdzorg zonder wachttijd**

#### *Ambitie*

*Iedere jeugdige die aangewezen is op geïndiceerde jeugdzorg ontvangt binnen – gezien de problematiek en urgentie – een redelijke en zo kort mogelijke termijn passende hulp.*

#### *Doelstellingen*

*Het streven is om 2012 de situatie te bereiken dat in Haaglanden alle jeugdigen binnen 8 weken na de start van de indicatiestelling zorg aangeboden krijgt, waarvan 95 % de best passende zorg; in geval van een crisis wordt direct adequate hulp of opvang geboden.*

### *Toelichting*

Het terugbrengen van de wachtlijsten – de te lange wachttijden voordat een kind of ouders daadwerkelijk zorg krijgen die ze nodig hebben – staan al lange tijd prominent op de beleidsagenda, landelijk en in Haaglanden. Haaglanden staat er tot nu goed voor gegeven de normen die gehanteerd worden. Toch is er het besef dat het sneller moet en sneller kan; enerzijds kan door vereenvoudiging van processen en betere 'cliëntlogistiek' de snelheid waarmee met de zorg gestart kan worden vergroot worden. VIB, doorbraak maar ook een goede aansluiting op de lokale activiteiten (ZAT's en CJG's). Het krappe budget voor Haaglanden blijft echter een beperkende factor. Het budget dient komende jaren, uitgaande van een groei van de behoefte aan geïndiceerde jeugdzorg tussen de 3 en 5% en voldoende residentiële capaciteit te groeien naar een bedrag tussen de 105 en 110 miljoen euro in 2012 wil de doelstelling in het bereik kunnen komen.

### *Sturing*

## **3.6. Versterking regie door samen optrekken**

### *Ambitie*

*In Haaglanden is de beleidsafstemming tussen de verschillende sectoren en domeinen op het terrein van jeugdzorg zodanig dat jaarlijks in Haaglanden een samenhangend antwoord kan worden gegeven op de vraag naar jeugdzorg.*

### *Doelstelling*

*In 2012 hebben de instellingen, sectoren en overheden overeenstemming over de wijze waarop – rekening houdend met elkaars taken, kernactiviteiten, beleidsvorming en financiële mogelijkheden - in de breedte jaarlijks een antwoord wordt gegeven op de vraag naar jeugdzorg, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin.*

### *Toelichting*

Het Stadsgewest vult zijn regietaak vooral in ten aanzien van de door het Stadsgewest in het kader van de Wjz gefinancierde instellingen. De jeugdzorg is echter breder. Jeugd-LVG, Jeugd-GGZ, Raad voor de Kinderbescherming, gemeentelijke zorgactiviteiten voor jeugdigen, zorgactiviteiten binnen het onderwijs behoren tot het brede terrein van de jeugdzorg. De jeugdzorg raakt direct aan sectoren die zich bezighouden met inkomen en werk, huisvesting en volwassenenzorg.

Het Stadsgewest ziet het als opgave komende jaren om de samenhang en afstemming tussen sectoren en instellingen te versterken. Daarbij past geen dirigistische invulling van deze rol gezien de wijze waarop bevoegdheden en financiering geregeld zijn, wel een stimulerende, schakelende en aansprekende rol om gezamenlijk tot een breed op de jeugdzorg behoefte aangepast aanbod te komen. Dit vraagt elkaar verplichten tot inzet en het eigen belang ondergeschikt maken aan de gemeenschappelijke opdracht en verantwoordelijkheid.

In het BOBJ, de huidige brede overlegstructuur tussen Stadsgewest en instellingen, zullen afspraken gemaakt moeten worden over de afstemming in de jeugdzorg. In casu betekent dit dat op de behoefte aan jeugdzorg (kwantitatief en kwalitatief) een antwoord gegeven moet worden door planningen en productieafspraken op elkaar af te stemmen en processen en programma's met elkaar te verbinden. Een goed aangrijppunt hiervoor ligt bij een verbreding van de aanpak van de wachtlijsten in Haaglanden.

Gezamenlijk optreden en elkaar versterken veronderstelt een gezamenlijk en gedeeld zicht op de ontwikkelingen in de jeugdzorg in Haaglanden. Het streven is om jaarlijks de trends in kaart te brengen en op basis daarvan prognoses en scenario's voor een passend 'antwoord' te ontwerpen. Dit dient de basis te zijn voor afspraken over de jeugdzorginzet en prioriteitstelling in het beleid.

### **3.7. Verantwoord regelen met minder regels**

#### *Ambitie*

*In Haaglanden wordt binnen de wettelijke en beleidskaders met een zo gering mogelijke regeldruk uitvoering gegeven aan de jeugdzorg.*

#### *Doelstelling*

*Conform de afspraak met het Rijk is in 2011 de regeldruk in de jeugdzorg met 25% afgenomen.*

#### *Toelichting*

De regeldichtheid in de jeugdzorg en de domeinen waar de jeugdzorg nauw mee verbonden is, is omvangrijk. Het overbruggen van verschillen in wetgeving en afgeleide regelgeving en daarmee samenhangende verschillen in werkprocessen, verantwoordingskaders, financieringswijzen, registratie e.d. roepen vaak weer nieuwe regels, procesafspraken en procedures op. De juridisering van de jeugdzorg heeft afgelopen jaren veel inzet gegeven op het ontwikkelen en invoeren van formele processen en procedures.

De cliënt blijkt vaak last te hebben van de wijze waarop de jeugdzorg zelf en de relatie met aanpalende domeinen georganiseerd wordt. De organisaties ondervinden er zelf veel hinder van; er gaat veel tijd zitten in het volgen van regels en procedures en de afstemming tussen de verschillende 'systemen'. Het 'wie doet wat en wie is verantwoordelijk' vraagstuk duidt in dat verband op een zwakke plek van de sector.

De vele actoren en systemen zijn momenteel een gegeven. Regels moeten er zijn om het handelen van de vele actoren te richten, te kunnen verantwoorden en om elkaar aan te spreken. Toch moet het minder, zodat de sector niet bezwijkt onder het gewicht van de regelcultuur. Het Stadsgewest wil, mede naar aanleiding van landelijke afspraken vol inzetten op het saneren van overbodige, geen meerwaarde hebbende regels, geformaliseerde processen, procedures e.d. Om dit geen paradoxale boodschap te laten zijn, zal ook het Stadsgewest zijn regelgeving t.a.v. de jeugdzorg aanpassen waar kan en de verantwoordingsdruk terugdringen. Verantwoording van de besteding van de middelen, de kwaliteit en prestaties moet plaatsvinden aan de hand van een beperkt aantal indicatoren, die de instellingen ook zelf benutten voor hun bedrijfsvoering. De nadruk zal daarbij komende periode liggen bij het Bureau Jeugdzorg en de afstemming tussen de Jeugdzorg en andere domeinen, bijvoorbeeld de integratie van verschillende indicatiestellingprocessen. De verwachting is dat het stroomlijnen van processen, het slim organiseren en een goede logistiek veel winst kan opleveren voor de cliënt en de medewerkers in de jeugdzorg.

Met het Rijk is afgesproken om in 2011 tot een 25% vermindering van de 'regeldruk' te komen in Haaglanden. Hierbij zijn drie sporen te volgen: de regeldruk tussen Stadsgewestelijke overheid en jeugdzorginstellingen, tussen en binnen de instellingen en tussen instellingen en cliënten.

### **3.8. Resultaten tellen**

#### *Ambitie*

*De jeugdzorg in Haaglanden is effectief, doelmatig georganiseerd en van verantwoorde kwaliteit. De zorg wordt snel en in de regio geboden, indien mogelijk zo dicht mogelijk bij en met zoveel mogelijk instemming van de cliënt.*

#### *Doelstelling*

*In 2011 beschikt Haaglanden over een beperkt aantal effectieve zorgtrajecten/programma's die aansluiten bij behoefte aan jeugdzorg, waarover tevredenheid bestaat en zich op een gemiddeld prijsniveau bevinden .*

### *Toelichting*

Kosten van de jeugdzorg, de kwaliteit en de effectiviteit zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is niet mogelijk om objectief vast te stellen welke waarde deze drie aspecten op zich moeten hebben (normering) en in welke relatie met elkaar. De discussie hierover zal dan ook jaarlijks terugkeren wanneer nieuwe afspraken gemaakt worden, bestaande afspraken geëvalueerd worden. In feite is deze discussie met de daarop volgende besluitvorming de kern van de beleidscyclus jeugdzorg. De invoering van de nieuwe financieringssystematiek is als het ware het voertuig om tot meer resultaatgerichte sturing te komen.

De nieuwe financieringssystematiek wordt zo snel mogelijk verbonden met de invoering van kwaliteit- en prestatie-indicatoren. Naast sturing via afspraken over kostprijzen van zorgtrajecten en te realiseren volumes, zal nadrukkelijk gestuurd worden op de kwaliteit en het effect van de hulp voor de cliënt/cliëntsysteem. In dit verband worden (landelijk) prestatie-indicatoren ingevoerd. Het Stadsgewest zal hierop een aanvulling aanbrengen in de vorm van een aantal kwaliteitsindicatoren en financiële indicatoren. Aan deze indicatoren wordt een kwantitatieve norm verbonden.

Aan de ene kant is het streven de instellingen maximale ruimte te bieden, aan de andere kant via de indicatoren scherp te sturen op de resultaten. Dit veronderstelt dat aan de indicatoren voldoende afgelezen kan worden of de instelling (op onderdelen) al of niet voldoende gepresteerd heeft en daarmee ook recht gedaan wordt aan de inspanningen, de sturing door de instelling en mogelijke invloeden 'van buitenaf'.

### *Organisatie*

## **3.9. Regionale organisatie, lokale uitvoering**

### *Ambitie*

*De jeugdzorg sluit aan bij de lokale context waaraan de jeugdige of het gezin waar de jeugdige deel van uit maakt zich aan verbonden weet.*

### *Doelstelling*

*In 2011 bestaat een fijnmazig net van jeugdzorgvoorzieningen die op het niveau van de uitvoering een verbinding hebben met de Centra voor Jeugd en Gezin en gemeentelijke kernnetwerken.*

### *Toelichting*

In het Stadsgewestelijk beleid speelt de spreiding van voorzieningen over Haaglanden een belangrijke rol, niet als doel op zich, maar om de zorgverlening dicht bij het kind en ouders te brengen en verbonden te zijn met de voorzieningen en instellingen waar het kind in z'n dagelijkse leven mee te maken heeft. Een eerste voorkeur gaat uit naar ambulante jeugdzorg, zodat het leven van kind en gezin zo min mogelijk onderbroken worden. Bureau Jeugdzorg en Jeugdformaat hebben hun vestigingen en zorglocaties afgelopen jaar over de regio gespreid en zich via netwerken en samenwerking (onderwijs, politie etc.) steeds meer verbonden aan 'pedagogische ruimten' waar kinderen en jongeren in hun alledaagse bestaan mee te maken hebben. De ontwikkeling van CJG's in de gemeenten biedt de jeugdzorginstellingen de mogelijkheid om zich nog meer te verbinden met de lokale context. Dit biedt mogelijkheid om deskundigheid en de jeugdzorgmogelijkheden snel en aansluitend aan te bieden en samen met andere betrokkenen samenhangende hulp te bieden.

Het Stadsgewest zet in de komende jaren in op een verdere spreiding van jeugdzorgvoorzieningen en op uitvoerend niveau verbindingen met lokale actoren via de centra voor jeugd en gezin de kernnetwerken (met name de ZAT's). Aan de andere kant staat het Stadsgewest een beperkt aantal op regionale schaal georganiseerde en regionaal ingebedde jeugdzorginstellingen voor met voldoende 'massa' om professionaliteit, deskundigheid, flexibiliteit en bedrijfsmatig functioneren te garanderen.

## 4. Financiën

Voor de financiering van de jeugdzorg is het Stadsgewest volledig afhankelijk van de doeluitkering van het Rijk. De bestuurskosten worden gedekt met een bijdrage van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Den Haag en (sinds 2005) een jaarlijkse bijdrage van het Rijk. Het tekort op de bestuurskosten wordt gedekt vanuit de algemene middelen van het Stadsgewest.

De afgelopen jaren is de begroting jeugdzorg sterk gestegen. De inkomsten via de doeluitkering hebben daarmee gelijke tred gehouden.

*Overzicht begroting 2005-2008*

|      |            |
|------|------------|
| 2005 | 55.000.000 |
| 2006 | 65.600.000 |
| 2007 | 74.000.000 |
| 2008 | 84.000.000 |

Bron Haaglanden, UP 05,06,07,08

Met het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2008 is voor het eerst een kritische grens wat betreft de financiering van de benodigde jeugdzorg in zicht gekomen. Deze situatie is gevolg van de nog altijd te lage doeluitkering (i.c. het gedeelte dat het ministerie van Jeugd en Gezin verschaft) die het Stadsgewest ontvangt. De financiering van de provincies en drie stedelijk regio's is nog steeds gebaseerd op een historische verdeling van het landelijk budget. Gezien het hoge gebruik van jeugdzorg in de regio wordt de achterstand al jaren als knellend ervaren; temeer daar 'bijspringen' met autonome middelen niet tot de mogelijkheden behoort<sup>3</sup>.

Met de toepassing van de huidige 'grove' weging van het aantal jeugdigen zou het Stadsgewest een aandeel van 6,6 % dienen te hebben in het landelijk budget, terwijl de uitkering (realisatie 2006) 5,8% bedraagt. Dit betekent een verlies van 0,8% van het landelijk budget. De afgelopen jaren heeft een zekere inhaalslag plaatsgevonden waardoor een deel van de achterstand is ingelopen; drie jaar geleden was het aandeel kleiner dan 5,5%.

De komende jaren zal de groei van de vraag naar jeugdzorg in Haaglanden naar alle verwachting verder doorzetten. Voor de komende jaren is een jaarlijkse groei van ongeveer 3 % te verwachten. Deze verwachting is gebaseerd op de ontwikkelingen afgelopen twee jaar. Verder mag verwacht worden dat verschillende initiatieven, zoals de aanpak kindermishandeling, de versterking van het lokale veld door de ontwikkeling van het CJG en de tendens eerder in te grijpen in problematische (gezins-)situaties de druk op de jeugdzorg komende jaren nog zullen verhogen. Meer algemeen kan gesteld kan worden dat de betere bereikbaarheid van jeugdzorg, de hogere maatschappelijke gevoeligheid voor jeugdproblematiek en risico's en de ruimere beschikbaarheid van jeugdzorg de behoefte doen stijgen.

*De stijging van de behoefte aan jeugdzorg*

|                                                   | Realisatie<br>2005 | Realisatie<br>2006 | Gesubsidieerde<br>cap. 2007 | Prognose<br>2008 |
|---------------------------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------------|------------------|
| BJZ - aantal 1 <sup>e</sup><br>indicatiebesluiten | 3334               | 3295               | 3550                        | 4000             |
| BJZ – AMK<br>(onderzoek)                          | 840                | 1256               | 1400                        | 1770             |
| BJZ - JB                                          | 1571               | 1831               | 2160                        | 2560             |

<sup>3</sup> Het Stadsgewest beschikt in tegenstelling tot de provincies niet over autonome middelen die ter aanvulling op de doeluitkering ingezet kunnen worden.

De stijging van aantal jeugdigen in zorg

|                        | 2005 | 2006 | Prognose 2007 | Prognose 2008 |
|------------------------|------|------|---------------|---------------|
| Jeugdformaat - in zorg | 3200 | 3830 | 4500          | 5000          |
| Jeugdformaat uitstroom | 1418 | 1682 | 2050          | 2300          |

De extra incidentele middelen voor 2008 bieden de ruimte om de vraag naar jeugdzorg in 2009 met een stevige inzet vanuit de reserve op een redelijke manier te beantwoorden<sup>4</sup>. Echter het betreft incidentele middelen, waarbij het onzeker is of de investeringen die momenteel gedaan worden wel volgende jaren gedekt kunnen worden, laat staan dat de nog stijgende behoefte aan jeugdzorg afgedekt kan worden. Bezien we de landelijke begroting voor de jeugdzorg (gedeelte J&G LBK 2008), dan loopt het structurele budget terug in plaats van op, zoals eerder te verwachten zou zijn i.v.m. met de stijgende behoefte. Dit perspectief remt verdere ontwikkelingen in de jeugdzorg in Haaglanden af. De verwachting is dat ter realisatie van het beleid, met de huidige tekorten, de te verwachten groei (uitgangspunt gemiddeld 3%) en de benodigde investeringen in de kwaliteit in 2012 een bedrag van 105 tot 110 miljoen euro nodig.

Gezien de onduidelijkheden over de invoering van de nieuwe systematiek per 1 januari 2009 is de financiële uitgangspositie van het Stadsgewest voor de nieuwe periode van 4 jaar niet sterk. De hoop is dat het natuurlijk 'allemaal meevalt' en dat in ieder geval de incidentele middelen 2008 structureel toegevoegd worden aan de doeluitkering, maar dat is onvoldoende basis voor het Stadsgewest Haaglanden en de jeugdzorginstellingen om voor komende jaren een beleid te ontwikkelen en uit te voeren waarmee de huidige en toekomstige opgaven krachtig opgepakt kunnen worden. Het wachten is op een ordentelijke financieringsystematiek waarbij de vaststelling van het macrobudget en verdeling over de provincies en 3 stedelijke regio's recht doen aan de vraag naar jeugdzorg en de kosten van 'goede' jeugdzorg (passend, goede kwaliteit, doelmatig en effectief).

<sup>4</sup> Hiermee wordt bedoeld dat de maximale wachttijd voor de start van zorg naar verwachting voor nagenoeg iedere jeugdige minder dan 9 weken zal bedragen en ook de interne wachtlijsten (wachtend op de beste passende hulp) teruggebracht kunnen worden.

## **Bijlagen**

***Kort overzicht van bijdragen aan discussie over inhoud beleidskader***

Uit overleg met gesubsidieerde instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming, aanpalende sectoren (o.a. jeugd-GGZ, -LVG) en gemeenten:

- de neergelegde ambities sluiten aan bij waar we in de regio mee bezig zijn en vormen aldus een goede dekking zijn van de problematiek;
- een aantal afgeleide doelstellingen is te concreet geformuleerd, zoals de 25 % recidive vermindering bij jeugdige criminelen en de indicatiestelling die binnen 14 dagen dient plaats te vinden;
- gemist is het dilemma tussen enerzijds effectiviteit en anderzijds efficiency en in relatie daarmee de koppeling van de ambitie "naar een jeugdzorg zonder wachttijd" tegenover het beschikken over voldoende financiële middelen;
- moeten toe naar maken van onderscheid tussen cliënten: 80 % reguliere klanten en 20 % veelvragers, die langduriger zorg nodig hebben; geen zo zo zo beleid voor de moeilijke gevallen, want dan wordt het al gauw trial and error; voor deze groep extra inzet mogelijk maken;
- aandacht voor professional, de autonome jeugdzorgwerker als hulpverlener;
- van belang effectiviteit van de hulpverlening te meten aan de achterkant, bijvoorbeeld door standaard een half jaar na afloop van de hulp te informeren bij de ex-cliënt;
- inzet van evidence based programma's belangrijk, maar er zijn kinderen die passen niet in een bakje;
- spanning tussen medisch model en meer aandacht voor de leefomgeving van de cliënt;
- hoe om te gaan met maatschappelijk politieke druk?; basis blijft de wet op de Jeugdzorg;
- intelligent met bestaande regelgeving omgaan;
- meer benutting netwerkbenaderingen als Eigen kracht en community's that care;
- het maken van ketenbrede toekomstscenario's die mogelijk kunnen voorkomen dat we steeds maar weer achter de feiten aanhollen als het gaat om het oplossen van de wachtlijstproblematiek;
- meer centrale positie van de gemeenten in de jeugdzorg binnen het huidige wettelijke kader;
- tot stand brengen van een goede digitale interface tussen BJZ, zorgaanbieders en zorgkantoren, zodat geen menskracht verloren gaat aan opnieuw intikken van basale gegevens;
- invoering beperkt aantal prestatie-indicatoren in verband met regeldruk die anders weer gaat oplopen; effect van behandeling ook binnen GGZ steeds belangrijker issue;
- inbedding van zorgaanbieders (De Jutters en Jeugdformaat) in CJG en gezondheidscentra;
- het belang om gelijktijdig in plaats van volgtijdelijk zorg op te starten voor de cliënt wordt steeds meer onderkend. Trefwoorden zijn zorgcoördinatie en effectieve zorgprogramma's. Voor wat betreft dit laatste wordt gepleit voor intersectorale zorgprogramma's gericht op bepaalde stoornissen / problematiek. Daarbij zou ook de organisatie van de instellingen zich moeten aanpassen: dus organisaties omvormen naar zorgprogramma's;
- aandacht voor veiligheid kinderen van vrouwen in de vrouwenopvang en voor slachtoffers van loverboys;
- gewezen wordt op het bijzondere belang van "interculturalisatie"; bij de Jutters is 25 - 30 % van de jongeren van allochtone afkomst terwijl het allochtone aandeel in Den Haag zo'n 56 % is;
- knelpunt blijft de leeftijdsgrens in de jeugdzorg van 18 jaar waar die bij de jeugd-GGZ op 21 jaar en soms 23 jaar ligt; probleem doet zich ook voor bij stopzetten van rechterlijke maatregelen OTS en JR-> overdracht volwassenenzorg);

- ambities zo mogelijk wat concreter formuleren;
- bij "regie versterken" ook onderwijs en andere voorliggende voorzieningen betrekken;
- aandacht voor link naar volwassenenzorg (bij problematiek ouders automatisch bezien of kinderen hierdoor in de knel kunnen komen);
- gemist wordt een prioriteitstelling in de ambities;
- bezien of CJG-ontwikkeling kan worden versneld;
- extra aandacht voor indicatiestelling, verbinding met onderwijs, "horizontale verantwoording" van de jeugdzorg naar de burgers en cliënten en beleidsinformatie over jeugdzorg ten behoeve van lokale overheden;
- niet uitsluitend richten op bewezen effectieve programma's, anders kun je nooit experimenteren.